

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΞ.ΕΠΕΙΓΟΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ
ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ (ΑμεΑ)
ΤΜΗΜΑ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ
 Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
 Ταχ. Κώδικας: 101 10
 Πληροφορίες: Ειρήνη Κωστογλάνη
 Ευγενία Χατζηχρήστου
 Τηλέφωνα : 210-5281123
                   210-5281127
 FAX : 210-5281113
 Email : ekostoglani@ypakp.gr
           exatzixristou@yeka.gr

Αθήνα, 30 - 10 - 2018
Αρ. Πρωτ.:
 Δ12α/ΓΠοικ.56723/1649

ΠΡΟΣ:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ
 (αποστολή με e-mail)

ΘΕΜΑ : Διευκρινιστική Εγκύκλιος για την χορήγηση Δελτίων Μετακίνησης ΑμεΑ για το έτος 2018 από τις Περιφερειακές Ενότητες της χώρας (εκτός της Περιφέρειας Αττικής και της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης)

Σχετ. : α) Η αριθ. Δ12α/Φ.11/ΓΠ46292/1320 ΚΥΑ (ΦΕΚ 3933/Β΄/2018) (ΑΔΑ: 7Δ3Ο465Θ1Ω-ΚΥΡ)

β) Η αριθ. ΔΙΑΔΠ/Ε/6123/29.3.2005 (ΦΕΚ 410/05 τ.Β) Κ.Υ.Α. «Τροποποίηση της Κ.Υ.Α. περί καθορισμού διοικητικών διαδικασιών και των αντίστοιχων εντύπων τους που διεκπεραιώνονται και μέσω των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών».

Α. Δικαιούχοι-Συγκοινωνιακά Μέσα Μετακίνησης

Σύμφωνα με το άρθρο 1 της **α)** ανωτέρω σχετικής απόφασης για το έτος 2018, χορηγείται **Δελτίο Μετακίνησης**:

1) Στα Άτομα με Αναπηρίες:

- Ελληνικής υπηκοότητας,
- υπηκόους των Κρατών-Μελών της Ε.Ε., καθώς και υπηκόους Κρατών-Μελών του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ε.Ο.Χ.),
- υπηκόους των Κρατών που περιλαμβάνονται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση που κυρώθηκε με το Ν.Δ. 4017/59 (ΦΕΚ 246/59 τ.Α'),

- υπηκόους Κρατών εκτός Ε.Ε. που έχουν καταστεί ανίκανοι για εργασία μετά από εργατικό ατύχημα σε ελληνικό έδαφος,
- αναγνωρισμένοι πρόσφυγες που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα, των οποίων το καθεστώς παραμονής στην Ελλάδα διέπεται από τις διατάξεις της Σύμβασης του 1951 για το Καθεστώς των Προσφύγων (ν.δ. 3989/1959, ΦΕΚ 201 Α'), όπως τροποποιήθηκε από το Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης του 1967 για το Καθεστώς των Προσφύγων (α.ν. 389/1968, ΦΕΚ 125 Α'), δικαιούχοι επικουρικής προστασίας και τελούντες σε καθεστώς παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους.

Όλοι οι ανωτέρω πρέπει να κατοικούν μόνιμα και νόμιμα στην Ελλάδα και να έχουν παθολογοανατομικό ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 67%, με την προϋπόθεση ότι το ετήσιο συνολικό δηλωθέν ατομικό τους εισόδημα δεν είναι μεγαλύτερο των **23.000** ευρώ (είκοσι τριών χιλιάδων €) ή το ετήσιο συνολικό δηλωθέν οικογενειακό εισόδημα δεν είναι μεγαλύτερο των **29.000** ευρώ (είκοσι εννέα χιλιάδων €), (το ετήσιο συνολικό δηλωθέν οικογενειακό εισόδημα των **29.000** ευρώ προσαυξάνεται με **5.600** ευρώ για κάθε επιπλέον άτομο πέραν του δικαιούχου, που συνοικεί και βαρύνει τον φορολογούμενο, εφόσον αυτό παρουσιάζει αναπηρία 67% και άνω), παρέχεται το δικαίωμα **δωρεάν μετακίνησης και εφόσον διαμένουν μόνιμα:**

Στις Περιφερειακές Ενότητες της χώρας (εκτός από Περιφέρεια Αττικής και την Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης), με τα αστικά μέσα συγκοινωνίας **της Περιφερειακής τους Ενότητας.**

Σημείωση: Στο συνολικό εισόδημα περιλαμβάνεται και το αυτοτελώς φορολογούμενο ή φορολογούμενο με ειδικό τρόπο.

Οι ολικά τυφλοί (Ν. 958/1979, Α' 191) και οι συνοδοί τους εξαιρούνται και λαμβάνουν Δελτίο-Κάρτα ανεξάρτητα από το όριο εισοδήματός τους.

2) Στα Άτομα με Αναπηρίες:

- Ελληνικής υπηκοότητας,
- υπηκόους των Κρατών-Μελών της Ε.Ε., καθώς και υπηκόους Κρατών-Μελών του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ε.Ο.Χ.),
- υπηκόους των Κρατών που περιλαμβάνονται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση που κυρώθηκε με το Ν.Δ. 4017/59 (ΦΕΚ 246/59 τΑ'),
- υπηκόους Κρατών εκτός Ε.Ε. που έχουν καταστεί ανίκανοι για εργασία μετά από εργατικό ατύχημα σε ελληνικό έδαφος,
- αναγνωρισμένοι πρόσφυγες που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα, των οποίων το καθεστώς παραμονής στην Ελλάδα διέπεται από τις διατάξεις της Σύμβασης του 1951 για το Καθεστώς των Προσφύγων (ν.δ. 3989/1959, ΦΕΚ 201 Α'), όπως τροποποιήθηκε από το Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης του 1967 για το Καθεστώς των Προσφύγων (α.ν. 389/1968, ΦΕΚ 125 Α'), δικαιούχοι επικουρικής προστασίας και τελούντες σε καθεστώς παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους, εφόσον κατοικούν μόνιμα και νόμιμα στην Ελλάδα και έχουν παθολογοανατομικό ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 67%, παρέχεται το δικαίωμα της μετακίνησης **με μειωμένο εισιτήριο κατά 50%**, σε όλες τις διαδρομές εσωτερικού των υπεραστικών λεωφορείων των ΚΤΕΛ εφόσον διαμένουν μόνιμα σε μία από τις Περιφερειακές Ενότητες της χώρας (εκτός από Περιφέρεια Αττικής και την Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης)

B. Απαιτούμενα Δικαιολογητικά

Τα Άτομα με Αναπηρίες που δικαιούνται Δελτίο Μετακίνησης θα προσκομίζουν στις αρμόδιες υπηρεσίες των Περιφερειακών Ενοτήτων ή στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) της χώρας:

1. Αίτηση του ενδιαφερομένου ή του κηδεμόνα του ή άλλου εξουσιοδοτημένου ατόμου με συνημμένα τα δικαιολογητικά που αναφέρονται παρακάτω.
2. Γνωμάτευση Υγειονομικής Επιτροπής, όπου θα αναγράφεται το παθολογοανατομικό ποσοστό αναπηρίας (τουλάχιστον 67%). Όσον αφορά στις γνωματεύσεις των ΚΕΠΑ δεν απαιτείται η αναγραφή του όρου παθολογοανατομικό ποσοστό.

2 α. Όσοι λαμβάνουν οικονομική ενίσχυση ΑμεΑ (επίδομα) από τις αρμόδιες υπηρεσίες Πρόνοιας των Δήμων ή το διατροφικό επίδομα από τις Περιφερειακές Ενότητες, δικαιούνται κάρτα χωρίς την προσκόμιση γνωμάτευσης. Η πιστοποίηση γίνεται με βεβαίωση εγγραφής στο μητρώο επιδοματούχων από τους Δήμους. Στη βεβαίωση αναγράφεται η ημερομηνία λήξης του δικαιώματος λήψης του επιδόματος από το δικαιούχο. Όσοι λαμβάνουν τα ανωτέρω επιδόματα από τον ΟΠΕΚΑ μπορούν να προσκομίσουν την απόφαση έγκρισης χορήγησης επιδόματος.

2β. Άτομα που είναι ασφαλισμένα μπορούν να προσκομίσουν απόφαση Διοικητικού Διευθυντή Ασφαλιστικού Φορέα ή ΕΦΚΑ ή γνωμάτευση Υγειονομικής Επιτροπής από την οποία να πιστοποιείται παθολογοανατομική βλάβη 67% τουλάχιστον.

2γ. Οι δικαιούχοι του προγράμματος οικονομικής ενίσχυσης τυφλότητας και Β.Ν.Κ. που είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο των Δήμων, ή λαμβάνουν τα αντίστοιχα επιδόματα από τον ΟΠΕΚΑ, δικαιούνται κάρτα μετακίνησης **και για τους συνοδούς τους.**

Προκειμένου οι τυφλοί και οι Β.Ν.Κ. που δεν είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο των αρμόδιων υπηρεσιών των Δήμων να λάβουν κάρτα μετά συνοδού, απαιτείται γνωμάτευση Υγειονομικής Επιτροπής που να αναφέρει ότι είναι τυφλοί ή έχουν οπτική αναπηρία-αναπηρία όρασης με ποσοστό 80% και άνω ή έχουν δείκτη νοημοσύνης κάτω του 30, ή νοητική υστέρηση με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω ή άτομα με διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές (παιδικός αυτισμός, αυτισμός) με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω.

3. Για τους υπηκόους Κρατών εκτός Ε.Ε. που έχουν καταστεί ανάκανοι για εργασία μετά από εργατικό ατύχημα σε ελληνικό έδαφος, απαιτείται Ιατρική Βεβαίωση Νοσηλείας από Δημόσιο Νοσοκομείο, στο οποίο θα βεβαιώνεται η νοσηλεία μετά από το ατύχημα.

4. Δελτίο αστυνομικής ταυτότητας ή φωτοαντίγραφο αυτής.

5. Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 περί της ακριβούς διεύθυνσης του τόπου διαμονής. **Στην ανωτέρω Υ.Δ. θα δηλώνεται επίσης η μη**

παραλαβή Δελτίου Μετακίνησης από άλλη Περιφερειακή Ενότητα ή ΚΕΠ.

6. Για την έκδοση νέας κάρτας, δύο πρόσφατες φωτογραφίες από τις οποίες η μία να επικολλάται στο Δελτίο και η άλλη να επισυνάπτεται στην αίτηση του δικαιούχου. Ειδικά οι δικαιούχοι δελτίου συνοδού, πρέπει να συνυποβάλλουν **τρεις ίδιες φωτογραφίες** από τις οποίες η μία να επικολλάται στο δελτίο του συνοδού.

7. Οι δικαιούχοι των δελτίων δωρεάν μετακίνησης, πρέπει να συνυποβάλλουν εκτός των άλλων και φωτοαντίγραφο του εκκαθαριστικού σημειώματος της οικείας Οικονομικής Εφορίας για το φορολογικό έτος **(2017)**. **Οι δικαιούχοι οι οποίοι, με υπεύθυνη δήλωσή τους δεν επιθυμούν την προμήθεια του σχετικού δελτίου για το Αστικό ΚΤΕΛ αλλά μόνο για το Υπεραστικό, δεν υποχρεούνται να προσκομίζουν φορολογική δήλωση.**

Οι δικαιούχοι τέλος που υπερβαίνουν το όριο εισοδήματος των 23.000 ΕΥΡΩ ατομικό και 29.000 ΕΥΡΩ οικογενειακό, το οποίο προσαυξάνεται με 5.600 ΕΥΡΩ για κάθε επί πλέον άτομο πέραν του δικαιούχου, που συνοικεί και βαρύνει τον φορολογούμενο, **εφόσον** αυτό παρουσιάζει αναπηρία 67% και άνω, δικαιούνται Δελτίο Μετακίνησης **με έκπτωση 50% στις διαδρομές των Υπεραστικών ΚΤΕΛ μόνο.**

8. Σε περίπτωση απώλειας, η οποία **βεβαιώνεται από αστυνομική Αρχή**, δύναται να χορηγείται εκ' νέου δελτίο μετακίνησης από την αρμόδια Περιφερειακή Ενότητα. Σε περίπτωση απώλειας για δεύτερη φορά δεν είναι δυνατή η επαναχορήγηση.

Γ. Χορήγηση δελτίων στις Περιφερειακές Ενότητες της χώρας (εκτός από Περιφέρεια Αττικής και Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης)

Τα δελτία θα χορηγούνται στους δικαιούχους τόσο από τις αρμόδιες υπηρεσίες των Περιφερειακών Ενοτήτων στις οποίες ανήκουν οι δικαιούχοι όσο και από τα **Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) μέχρι 31/12/2018.**

Κάθε Δελτίο Μετακίνησης περιέχει απαραίτητα τα εξής στοιχεία:

- 1) Διάρκεια ισχύος, ήτοι από την ημερομηνία εκδόσεώς του μέχρι 31-12-2018.
- 2) Ονοματεπώνυμο και πατρώνυμο του δικαιούχου ή όνομα συζύγου.
- 3) Αριθμό και ημερομηνία γνωμάτευσης Υγειονομικής Επιτροπής.
- 4) Ποσοστό αναπηρίας ολογράφως και αριθμητικώς.
- 5) Δ/ση κατοικίας και πρόσφατη φωτογραφία του δικαιούχου.
Στην πίσω πλευρά να γράφεται ιδιοχείρως ή εντύπως και να σφραγίζεται από την Υπηρεσία η ένδειξη:

«ΠΑΡΕΧΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ ΣΤΑ ΑΣΤΙΚΑ ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΚΑΙ ΕΚΠΤΩΣΗ 50% ΣΤΑ ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΑ ΚΤΕΛ»

Σε ότι αφορά στα δελτία των δικαιούχων δωρεάν μετακίνησης με τις αστικές συγκοινωνίες της Περιφερειακής Ενότητάς τους, καθώς και των συνοδών τους κατά τη θεώρηση ή την έκδοση αυτών θα επικολλάται ένα κουπόνι ετήσιας

ισχύος. Η παράδοση των κουπονιών θα γίνεται από τα ΚΤΕΛ στις αρμόδιες Δ/νσεις των Περιφερειακών Ενοτήτων.

Η παράδοση και παραλαβή κουπονιών θα γίνεται με πρωτόκολλο παράδοσης – παραλαβής το οποίο θα αποστέλλεται στη Δ/ση Πολιτικών ΑμεΑ του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Όσα κουπόνια δεν χρησιμοποιηθούν θα επιστραφούν στα ΚΤΕΛ.

Αν κατά την ανανέωση το Δελτίο είναι κατεστραμμένο ή δεν υπάρχει χώρος στην πίσω πλευρά του, παρέχεται καινούργιο, αν όμως υπάρχει τότε θα αναγράφεται είτε ιδιοχείρως είτε εντύπως σε αυτό και θα σφραγίζεται από την Υπηρεσία η ένδειξη "**ισχύει μέχρι 31-12-2018**".

Τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) οφείλουν να συντάσσουν και να διατηρούν καταστάσεις που θα περιλαμβάνουν:

- Το ονοματεπώνυμο του ΑμεΑ που λαμβάνει δελτίο (ή δελτία αν πρόκειται για τυφλό ή βαριά νοητικά υστερούντα) τις οποίες θα υποβάλουν στις αρμόδιες υπηρεσίες των Περιφερειακών Ενοτήτων.

Δ. Οι αρμόδιες υπηρεσίες των Περιφερειακών Ενοτήτων όλης της χώρας, μετά την 31/12/2018, αφού λάβουν αντίγραφα καταστάσεων με συνημμένα **όλα** τα απαραίτητα δικαιολογητικά από τα αντίστοιχα ΚΕΠ, υποβάλουν άμεσα στη Δ/ση Πολιτικών ΑΜΕΑ του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, το συνολικό αριθμό των Δελτίων των ΑμεΑ που χορηγήθηκαν.

Παρακαλούνται οι ανωτέρω Υπηρεσίες να μην αποστέλλουν στο Υπουργείο τα ατομικά στοιχεία των δικαιούχων (ονοματεπώνυμο, πάθηση κ.α.) καθόσον αυτό αντιβαίνει στο Νόμο περί προστασίας προσωπικών δεδομένων.

Επισημαίνεται ότι για την ανανέωση αλλά και την έκδοση των νέων Δελτίων η ημερομηνία έναρξης ορίζεται η 5^η-11-2018 και λήξης η 31^η-12-2018.

Το Δελτίο Μετακίνησης ισχύει για το έτος 2018 και για όσο διάστημα από το επόμενο έτος (2019) απαιτείται για να εκδοθεί η νέα Κοινή Υπουργική Απόφαση για τη χορήγησή του (άρθρο 2 παρ. 1 της α) σχετικής ΚΥΑ

Παρακαλούνται οι υπάλληλοι των ΚΕΠ να επικοινωνούν με τις αρμόδιες υπηρεσίες των Περιφερειακών Ενοτήτων σε περιπτώσεις που έχουν ερωτήματα σχετικά με τις προϋποθέσεις ή τη διαδικασία χορήγησης των δελτίων μετακίνησης (ενώ για ιδιόζουσες ή περίπλοκες περιπτώσεις να παραπέμπουν τους ενδιαφερόμενους στις αρμόδιες Υπηρεσίες των Περιφερειακών Ενοτήτων όπου αυτό είναι εφικτό προκειμένου να αποφευχθούν στο μέγιστο βαθμό οι περιπτώσεις λαθών).

Αναφορικά με τη γνωμάτευση της Υγειονομικής Επιτροπής ή την απόφαση Διοικητικού Διευθυντή Ασφαλιστικού Φορέα (Β.2. της παρούσης), θα πρέπει να αναφέρονται τα εξής :

- Παθολογοανατομικό ποσοστό αναπηρίας 67% τουλάχιστον ή

- Ανατομιοφυσιολογικό ποσοστό αναπηρίας 67% τουλάχιστον ή
- Βλάβη από κοινή νόσο 67% τουλάχιστον ή
- Αναπηρία 67% τουλάχιστον ή
- Παθολογοανατομική βλάβη 67% τουλάχιστον ή
- Ανατομιοφυσιολογική βλάβη 67% τουλάχιστον ή
- Εφ'όρου ζωής αναπηρία 67%

Στις γνωματεύσεις των ΚΕΠΑ δεν απαιτείται η αναγραφή του όρου παθολογοανατομικό ποσοστό. Δεν γίνονται δεκτές Αποφάσεις που έχουν εκδοθεί βάσει των διατάξεων του Ν.2643/98.

Για οποιαδήποτε περαιτέρω διευκρίνιση παρακαλούμε να απευθύνεστε στα τηλέφωνα 210 5281127 και 210 5281123.

**Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ**

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ (αποστολή με e-mail)

- 1) Τις Περιφέρειες όλης της χώρας (εκτός από Περιφέρεια Αττικής)
- 2) Τις Περιφερειακές ενότητες όλης της Χώρας Δ/νσεις Κοινωνικής Μέριμνας (εκτός από τις Περιφερειακές Ενότητες της Αττικής και την Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης)
- 3) Υπουργείο Εσωτερικών
Γεν. Γραμματεία Δημόσιας
Διοίκησης & Ηλεκτρονικής
Διακυβέρνησης
Διεύθυνση Οργάνωσης και Λειτουργίας ΚΕΠ
Βασιλ. Σοφίας 15 –
106 74 Αθήνα
dolkep@ydmed.gov.gr

Κοινοποίηση:

1. Αστικά ΚΤΕΛ, Πειραιώς 4
2. Υπεραστικά ΚΤΕΛ, Πειραιώς 4
3. Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες (ΕΣΑμεΑ), Ελ. Βενιζέλου 236 –
163 41 Ηλιούπολη, Αθήνα

Εσωτερική Διανομή:

1. Γρ. Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης
2. Γρ. Αναπληρώτριας Υπουργού κ. Θ. Φωτίου
3. Γρ. Γενικού Γραμματέα Κοινωνικής Αλληλεγγύης

4. Γρ. Προϊσταμένης Γεν. Δ/σης Κοινωνικής Αλληλεγγύης
5. Δ/ση Πολιτικών Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ) Τμήμα Α΄.